

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát
Arabská 683, 160 66 Praha 6**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-752/25-A
Sp. zn. ČŠIA-S-150/25 A

Název	Základní škola, Praha 2, Jana Masaryka 21
Sídlo	Jana Masaryka 21, 120 00 Praha 2
E-mail	skola@zsjm.cz
IČO	47 610 859
Identifikátor	600 035 581
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Zuzana Wiedemann
Zřizovatel	Městská část Praha 2
Místo inspekční činnosti	Jana Masaryka 400, Praha 2
Inspekční činnost na místě	7. 3. 2025 – 11. 3. 2025

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Příspěvková organizace Základní škola, Praha 2, Jana Masaryka 21 (dále „škola“) vykonává činnost základní školy a poskytuje školské služby ve školní družině a školním klubu.

Škola se dlouhodobě orientuje na výchovu ke zdravému životnímu stylu. V souvislosti se svou profilací je dlouhodobě zapojena do projektů podporujících aktivní pohyb a zdravé

stravovací návyky. Od školního roku 2023/2024 probíhá výuka anglického jazyka od prvního ročníku.

K termínu inspekční činnosti se ve škole vzdělávalo 328 žáků v 16 třídách, nejvyšší povolený počet žáků ve škole (350) byl využit z 94 %. Více než třetinu tvoří žáci s odlišným mateřským jazykem (dále „OMJ“) s různou úrovní jazykové bariéry a 12 % žáci se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“). Od předchozího inspekčního hodnocení ve školním roce 2021/2022 výrazně vzrostl počet žáků s OMJ. Přípravnou třídu navštěvovalo 13 dětí. Zájmové vzdělávání je realizováno v 5 odděleních školní družiny (dále „ŠD“) pro 143 účastníků a pro 20 ve školním klubu.

Školní stravování žáků zajišťuje školní jídelna Střediska praktické výuky společného stravování ve vedlejší budově.

Budova školy se nachází v klidném prostředí uprostřed historické zástavby Královských Vinohrad.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále „ředitelka“) byla jmenována do funkce k 16. 8. 2022. Systém řízení postupně dotváří, průběžně nastavuje mechanismy pro řízení školy a pro monitorování kvality výchovně vzdělávacího procesu. Od svého jmenování do funkce se jí podařilo zlepšit materiální podmínky školy, např. vybavit informačními a komunikačními technologiemi všechny třídy, revitalizovat některé třídy prvního stupně či zavést elektronický systém docházky do školní družiny. Od předchozí inspekční činnosti však přetrvává většina nedostatků konstatovaných ve vzdělávání, např. nedostatečná diferenciací výuky vzhledem k individuálním vzdělávacím potřebám žáků, méně účinné didaktické formy a metody výuky či nevyužití žakovské chyby jako účinného prostředku k hledání a pochopení problému.

Od předchozího inspekčního hodnocení ředitelka uskutečnila některé organizační změny, které souvisejí s nárůstem počtu žáků, tříd a pedagogických pracovníků, a reagují na zjištění z předchozího inspekčního hodnocení. Rozšířila vedení školy o další zástupkyni ředitele, na stávající dvě, funkce zástupkyně ředitelky a výchovné poradkyně rozdělila mezi dva pedagogy. S pedagogickou radou projednává ředitelka především zásadní pedagogické dokumenty a organizační záležitosti, v menší míře se jednání pedagogické rady věnují analýze kvality vzdělávání a výsledkům žáků, včetně opatření vedoucích ke zlepšení. Metodická sdružení či předmětové komise se převážně zabývají kontrolou plnění učebních osnov jednotlivých předmětů ve školním vzdělávacím programu, či organizačními záležitostmi. V menším rozsahu se věnují metodám a formám výuky či analýze výsledků vzdělávání pro efektivnější výukové postupy, např. identifikace problémových celků učiva či zadání diferencovaných úloh. Kontrolní činnost vedení školy je sice prováděna průběžně, realizovaná hospitační činnost však v některých případech neobsahuje závěry a konkrétní opatření vedoucí ke zkvalitnění vzdělávání.

Personální podmínky umožňují realizaci vzdělávacích programů. Vzdělávání zajišťuje 39 pedagogických pracovníků, 7 z nich nesplňuje předpoklad odborné kvalifikace. Začínajícím a nekvalifikovaným pedagogům je sice poskytována metodická podpora především uvádějícími učiteli, popř. jinými, zkušenými pedagogy. V některých případech, mj. v oblasti didaktické propracovanosti výuky, je ale méně účinná, což se projevovalo v hospitovaných hodinách.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků odráží potřeby školy i požadavky a zájmy jednotlivých učitelů, zaměřuje se na moderní trendy v metodách a formách práce ve

vyučování. Nově získané poznatky se však daří učitelům uplatňovat ve vzdělávání pouze částečně.

Vedení školy vytváří vhodné podmínky pro zapojení všech aktérů vzdělávání do chodu školy. Stěžejními partnery školy jsou zákonní zástupci dětí a žáků, jež se na dění ve škole podílejí prostřednictvím občanského sdružení. Platformu pro jejich participaci na chodu školy představuje možnost účasti na četných neformálních akcích (Den otevřených dveří, tripartitní schůzky s rodiči, oslavy svátků a tradic). Partnerský přístup volí vedení školy rovněž k žákům. Ti mohou ovlivňovat některé aspekty výchovně vzdělávacího procesu prostřednictvím školního žakovského parlamentu. Realizaci stanovených cílů v ŠD podporují rozvíjené partnerské vztahy především s domem dětí a mládeže. Spolupráce školy a mateřských škol v okolí umožňuje předškolním dětem připravit se na nároky základního vzdělávání a sžít se s novým školním prostředím (např. návštěva výuky, seznámení s budoucí třídní učitelkou před zápisem do školy).

Finanční a materiální podmínky umožňují realizaci vzdělávacích programů i mimoškolní činnosti. Aktivním zapojením do projektů a grantů a spoluprací se zřizovatelem se vedení školy podařilo zlepšit podmínky ke vzdělávání. Škola disponuje dostatečným množstvím kmenových a odborných učeben (počítačová učebna, školní kuchyňka, keramická dílna s pecí), z nichž část je zmodernizována. Dobré podmínky jsou vytvořeny pro podporu digitální gramotnosti (nové dataprojektory či interaktivní tabule, nové notebooky a tablety). Pro výuku tělesné výchovy a sportovní vyžití škole slouží tělocvična či vnitroblok upravený pro sportovní a rekreační pohybové aktivity, kde žáci tráví např. podstatnou část velké přestávky. Škola disponuje i nově zřízenými relaxačními zónami, kde mohou žáci trávit aktivním způsobem krátké přestávky mezi vyučovacími hodinami. Ačkoli budova prochází postupnou rekonstrukcí, některé části školy vykazují známky opotřebení, např. vnitroblok určený pro pohybové aktivity. Vzhledem k tomu je nutný zvýšený dohled nad dětmi a žáky.

Ke zlepšení stravovacích návyků je škola zapojena do projektu Ovoce a mléko do škol. Škola podporuje zdravý životní styl i prostřednictvím různých ekologických aktivit (sběr papíru, třídění odpadu v každé třídě i na chodbách školy). Vstup do budovy školy je zabezpečen elektronickým systémem s kamerami a vrátnicí. Vzdělávání ve školní družině a klubu probíhá v kmenových učebnách a v jednom samostatném oddělení určeném pouze pro družinový provoz.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Společným znakem vzdělávání je převažující příznivá pracovní atmosféra, která pozitivně ovlivňuje výchovně vzdělávací proces. Pedagogové většinou uplatňují vstřícný, podporující a empatický přístup. Děti a žáci zpravidla dodržují nastavená pravidla komunikace i chování. Hospitované hodiny se však vyznačovaly kvalitativními rozdíly jak v jejich struktuře, tak i efektivitě. Průběh vzdělávání se částečně odvíjel od erudice, přístupu učitelů k dětem a žákům i míry jejich pedagogických zkušeností a dovedností.

Vzdělávání v přípravné třídě vykazovalo výbornou úroveň. Děti jsou systematicky připravovány na bezproblémový přechod k základnímu vzdělávání. Učitelce se dařilo efektivními formami a metodami udržovat neustálý zájem a pozornost dětí. Účelně střídala aktivní a statické činnosti, ve zvýšené míře dbala na správnou grafomotorickou prevenci. Příkladně se dařilo procvičovat např. správné logopedické návyky, zrakovou percepci, pravolevou orientaci, vést děti k logickému uvažování a vyvozování nových poznatků, rozvíjet jejich předmatematické představy.

Část sledovaných vyučovacích hodin v základní škole byla dobře organizačně a metodicky připravena a zvládnuta. Zvolené metody práce ve výuce podporovaly dosažení vzdělávacího cíle. Učitelé systematicky pracovali s pravidelně vytvářeným plánem dne i cílem hodiny. Nejčastěji využívali frontální výuku kombinovanou s metodicky dobře vedeným řízeným rozhovorem a samostatnou prací žáků, v menší míře účelně volili i činnosti ve skupinách napomáhající vzájemné kooperaci žáků. Vyučující většinou poskytovali žákům dostatek času pro řešení úloh a formulaci odpovědí. Téměř všichni žáci byli po většinu hodiny zapojeni do výuky, učitelé sledovali jejich učební progres. V průběhu hodiny žáky motivovali, oceňovali jejich dílčí pokroky formou pochvaly a povzbuzení. Kladli jim otázky tak, aby podněcovali jejich zájem o učení. Pouze v malé části hospitovaných hodin vytvářeli podmínky pro vzájemnou spolupráci a dialog mezi žáky, které vedly k prohlubování jejich poznatků a k podpoře učení. Účinnost vzdělávání zvyšovalo dostatečné množství názorných pomůcek, často byla zařazována i digitální technika (digitální panel, zpětný projektor). V některých vyučovacích hodinách byly vhodně zařazeny psychohygienické přestávky a další pohybové aktivity.

Efektivitu části výuky snižovaly některé dílčí organizační a metodické nedostatky, např. nevhodné časové a organizační rozvržení činností. Nepřiměřená délka některých činností a nedostatečné zohledňování psychohygienických zásad se projevily nižší dynamikou výuky a poklesem zájmu některých žáků o probírané učivo. Převládala frontální výuka doplněná řízeným rozhovorem a samostatnou prací žáků. Vyučující pouze částečně respektovali tempo práce žáků, poskytovali jim prostor pro dotazy a individuální pomoc, ale jen výjimečně reflektovali individuální možnosti žáků s ohledem na jejich rozdílné vzdělávací předpoklady (absence zadání diferencovaných úkolů). Ve sledovaných hodinách vyučující většinou cíleně nepracovali s chybou, ani nerozvíjeli hlubší porozumění problematice pomocí vhodně volených otázek a problémových úloh. Společným nedostatkem těchto hodin byla absence didaktického závěru, scházelo shrnutí probraného učiva a zpětná vazba o splnění stanoveného vzdělávacího cíle. Učitelé tak v dostatečné míře nevedli žáky k objektivnímu posouzení kvality vlastního výkonu ani k hodnocení svých vrstevníků podle předem daných kritérií, které by podpořilo jejich schopnost sebereflexe. V ojedinělém případě opakovaně docházelo i k nevhodným výrokům ze strany učitele. K lepšimu pochopení probíraného učiva někdy scházelo i propojení probíraných témat s reálným životem, interpretace informací z různých zdrojů a zařazení mezipředmětových vztahů ve větším rozsahu. Žáci především na druhém stupni nejsou systematicky vedeni ke zdravému sezení.

V hospitovaných hodinách byla zaznamenána přínosná spolupráce asistentů pedagoga s vyučujícími. Asistenti pedagoga poskytovali přiměřenou pomoc žákům se SVP, svou činností většinou napomáhali plynulosti vzdělávacího procesu (např. formou dopomoci ostatním žákům, organizační podporou či přípravou učebních materiálů).

Sledovaný průběh vzdělávání v ŠD byl založen na pestrých a hravých činnostech umožňujících smysluplné využívání volného času. Jednotlivé aktivity byly časově vyvážené, vycházely z individuálních potřeb a zájmu účastníků a efektivně rozvíjely jejich sociální a pracovní kompetence. Účastníci byli v průběhu vzdělávání účelně motivováni k jednotlivým činnostem a průběžně pozitivně slovně hodnoceni. V rámci ŠD probíhají různorodě zaměřené, bezplatné kroužky. Jeden den v týdnu je využíván pro společné akce ŠD, např. návštěvy výstav, muzeí či kina.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Vzdělávací výsledky v přípravné třídě jsou na výborné úrovni. Pedagogická diagnostika je vedena prostřednictvím formulářů, ve kterých učitelka několikrát ročně zaznamenává pokroky dětí. K dalšímu pedagogickému působení jsou systematicky vytyčovány individuální vzdělávací cíle, což zvyšuje možnosti další pedagogické intervence. Většina dětí z přípravné třídy pokračuje ve vzdělávání v prvním ročníku základní školy.

K ověřování výsledků vzdělávání žáků škola využívá standardní interní nástroje (písemné a ústní zkoušení, ojediněle na prvním stupni srovnávací ročníkové testy). Škola věnuje pozornost adaptaci žáků prvních ročníků na nové školní prostředí, což dokládají jejich vzdělávací výsledky. Z doložených přehledů prospěchu je zřejmé, že žáci v prvním a druhém ročníku jsou hodnoceni převážně motivačně. Celkové výsledky žáků jsou stabilní, ve sledovaném období dvou školních let neprospěli jen jednotlivci. Z analýzy prospěchu žáků je však patrné, že nejsou vždy uplatňována jednotná kritéria hodnocení, což se projevuje různými nároky vyučujících na žáky. Rozdílný přístup k hodnocení žáků a různá kvalita práce jednotlivých pedagogů se někdy negativně promítají do individuálních i mezipředmětových odchylek v celkovém hodnocení žáků. Z analýzy celkových výsledků také vyplývá, že výsledky žáků se SVP a OMJ jsou ve srovnání se žáky intaktními podprůměrné. Ve výběrovém testování ČŠI ve školním roce 2022/2023 dosáhli žáci devátých ročníků slabého výsledku z předmětu chemie a podprůměrného z německého jazyka.

Nadání žáků škola podporuje formou olympiád a soutěží, avšak v průběhu výuky ve většině případů chybí diferencované zadání úkolů či gradované úlohy, které by odpovídaly studijním předpokladům těchto žáků.

Výchovná opatření jsou udělována uvážlivě, většinou stejnou měrou pochvaly i kázeňská opatření. Škola efektivně řeší neomluvenou absenci jednotlivých žáků ve spolupráci se zákonnými zástupci, školskými poradenskými zařízeními či orgánem sociálně-právní ochrany dětí.

Tým školního poradenského pracoviště (dále „ŠPP“) se od předchozího inspekčního hodnocení rozšířil o pozici dalšího speciálního pedagoga. ŠPP poskytuje komplexní a kvalitní poradenské služby žákům, rodičům i pedagogům. Výchovná poradkyně intenzivně spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními, v úzké spolupráci s vedením školy řeší výchovně vzdělávací a kázeňské problémy žáků a standardně zajišťuje kariérové poradenství. Speciální pedagožka poskytuje kvalitní podporu žákům s poradenským doporučením formou předmětu speciální pedagogické péče, pracuje s jednotlivými žáky či s malými skupinami. Významné místo v týmu ŠPP má školní psycholog, který ve škole působí dlouhodobě. Přínosná je jeho individuální práce se žáky s výchovnými i jinými problémy, zákonným zástupcům poskytuje poradenské služby ve výchově a metodickou podporu pedagogům konzultacemi zejména v oblasti vedení třídních kolektivů a vztahových problémů. Úzce v této problematice spolupracuje i se školní koordinátorkou prevence.

Na základě doporučení školských poradenských zařízení jsou pro žáky se SVP nastavena a realizována podpůrná opatření (kvalitně vypracované individuální vzdělávací plány, aktivní a přínosná podpora asistentů pedagoga při výuce, speciálně pedagogická intervence). Žáky s OMJ škola automaticky zařazuje mezi žáky s podpůrným opatřením prvního stupně. Poskytuje jim pomoc formou individuálních konzultací, doučování nebo péči v rámci spolupráce s externími subjekty, na prvním stupni zajišťuje výuku českého jazyka jedna z učitelek. Všem žákům ohroženým školním neúspěchem škola sice nabízí doučování,

individuální pomoc pedagogů, konzultace se zákonnými zástupci žáků, ne vždy je však tato forma pomoci využívána.

I přes optimální personální podmínky ŠPP však nejsou vždy zajištěny poradenské služby na dostatečné úrovni. Některým žákům se SVP nebyla v plném rozsahu poskytována podpůrná opatření podle doporučení školského poradenského zařízení, např. nevyužívání asistenta pedagoga ve výuce ve stanoveném rozsahu. Přestože učitelé mají informace o práci se žáky se SVP a OMJ, ve vyučování nepřizpůsobují vzdělávací postupy a způsoby hodnocení jejich potřebám, např. chybějící diferenciací činností podle možností a schopností těchto žáků, což se v některých případech negativně projevuje v jejich prospěchu.

Průběžně realizovaná prevence sociálně patologických jevů je začleněna do celkového chodu školy a vhodně reaguje na aktuálně identifikované projevy problémového chování. Dlouhodobě se díky činnosti školní koordinátorky prevence, školního psychologa, intenzivní spolupráci týmu ŠPP s třídními učiteli a vedením školy daří vést žáky k dodržování sdílených pravidel chování a komunikace, daří se včas zachytit první náznaky rizikových jevů spojených s problémovým chováním žáků. Škola ve spolupráci s externími subjekty cíleně zapojuje žáky do tematicky zaměřených akcí na negativní dopady sociálně patologických jevů chování. Důležitou úlohu v předcházení těmto jevům představuje i pestrá nabídka sportovních a dalších mimoškolních aktivit a zájmová činnost (kroužky).

Závěry

Vývoj školy

Škola dlouhodobě úspěšně rozvíjí tradici zdravého životního stylu. Od minulé inspekční činnosti došlo ke změně na pozici ředitelky školy, vzrostl počet žáků a pedagogických pracovníků, vedení školy průběžně zlepšuje materiálně technické vybavení školy. Od školního roku 2023/2024 začala nově probíhat výuka anglického jazyka od prvního ročníku. Většina nedostatků zjištěných při předchozí inspekční činnosti v průběhu vzdělávání přetrvává.

Silné stránky

- komplexní podpora zdravého životního stylu (6.3),
- obnova a celková revitalizace vnitřních prostor školy (2.4).

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- nižší efektivita kontrolního systému školy má dopad do kvality poskytovaného vzdělávání (2.1),
- nedostatečná diferenciací činností bez různé úrovně obtížnosti neumožňovala dostatečně respektovat vzdělávací potřeby žáků (4.2),
- nižší míra metodické a didaktické propracovanosti části vyučovacích hodin, nedostatečné využití závěrů vyučovacích hodin ke zhodnocení naplnění vzdělávacích cílů včetně zapojení žáků do vzájemného hodnocení a sebereflexe (4.2),
- méně účinná analýza výsledků vzdělávání pro zefektivnění výukových postupů na úrovni školy, kritéria hodnocení nejsou jednotná (5.4),

- v některých případech nejsou stanovená podpůrná opatření realizována ve stanoveném rozsahu (6.2).

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- zefektivnit kontrolní a hospitační činnost, důsledně kontrolovat plnění stanovených opatření a vyhodnocovat jejich účinnost a dopady do kvality vzdělávání,
- zvýšit odbornou kvalifikaci pedagogických pracovníků,
- ve vyšší míře uplatňovat diferenciaci a individualizaci ve výuce vzhledem k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami a žákům s odlišným mateřským jazykem, s rozdílnými schopnostmi a pracovním tempem,
- častěji zařazovat účelnou kooperaci přispívající k rozvoji sociálních kompetencí žáků,
- pracovat efektivně se závěry vyučovacích hodin, poskytovat prostor pro závěrečné shrnutí a vyhodnocení vzdělávacího cíle,
- účelně pracovat s žákovskou chybou, využívat ji jako účinný prostředek k hledání a pochopení problému,
- vytvořit efektivnější systém vyhodnocování výsledků vzdělávání, systematicky s výsledky žáků pracovat a průběžně vyhodnocovat účinnost přijatých opatření,
- zajistit pro žáky stanovené podpůrné opatření asistenta pedagoga v celém rozsahu,
- materiálně investovat do venkovního zázemí školy.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Platné jmenování do funkce ředitelky školy
2. Školní vzdělávací program pro ZŠ včetně aktualizací platných k termínu inspekční činnosti
3. Školní vzdělávací program pro školní družinu a klub platný k termínu inspekční činnosti
4. Školní řád platný k termínu inspekční činnosti
5. Vnitřní řád školní družiny a klubu platný k termínu inspekční činnosti
6. Rozvrhy vyučovacích hodin platné k termínu inspekční činnosti
7. Výběr z evidence žáků (školní matrika) vedené k termínu inspekční činnosti

8. Výroční zpráva o činnosti školy 2023/2024
9. Záznamy z pedagogických rad vedených ve školních letech 2023/2024 a 2024/2025
10. Výběr z personální dokumentace pedagogických pracovníků vedené k termínu inspekční činnosti
11. Kniha úrazů žáků vedená k termínu inspekční činnosti
12. Dokumentace výchovného poradce a koordinátora prevence vedená k termínu inspekční činnosti
13. Minimální preventivní program platný ve školních letech 2023/2024 a 2024/2025
14. Dokumentace k finančním podmínkám školy

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Petra Prokopová Machalová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Libor Janošek, školní inspektor

Mgr. Jirí Wagner, školní inspektor

Bc. Hana Vejdovská, kontrolní pracovnice

9. 5. 2025